

ที่ สม ๐๗๐๑/ ๔๖

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๓
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพและสิทธิเด็กในสถานการณ์การใช้กัญชาในประเทศไทย
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานข้อเสนอแนะ ที่ ๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้พิจารณาผลกระทบของการประกาศให้กัญชา กัญชงไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ ต่อสิทธิด้านสุขภาพของประชาชนและสิทธิเด็ก โดยมีสาระสำคัญพร้อมข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ นับแต่ที่มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดในปี ๒๕๖๔ และต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศ เรื่อง ระบุชื่อยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ นั้น กสม. พบว่า มีรายงานการใช้กัญชานอกเหนือจากการใช้ทางการแพทย์ และรายงานผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจเกี่ยวเนื่องจากการใช้กัญชาออกมาเป็นระยะ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน สตรีตั้งครรภ์ บุคคลที่มีโรคประจำตัวบางโรค และผู้บริโภคทั่วไป รวมถึงผลกระทบในด้านอื่น ๆ ซึ่งขณะนี้อยู่ในสภาวะที่ผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการพิจารณากฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคจากการใช้กัญชา กัญชง ที่ไม่เหมาะสมและอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

๑.๒ กสม. ได้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์การใช้กัญชา รวมทั้งได้จัดการประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ แล้วเห็นว่า ประกาศกระทรวงสาธารณสุขตามข้อ ๑.๑ ที่ทำให้ทุกส่วนของกัญชา กัญชง ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ยกเว้นสารสกัดที่มีสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol: THC) เกินร้อยละ ๐.๒ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงการบริโภคกัญชาได้อย่างแพร่หลายนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดมาตรการและออกกฎหมายลำดับรองเพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากการใช้กัญชาหลายฉบับ แต่มาตรการส่วนใหญ่ไม่มีกลไกบังคับใช้ที่ชัดเจนและยังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะสามารถป้องกันผลกระทบจากการใช้หรือการบริโภคกัญชาหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของกัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จากการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การใช้กัญชา ปรากฏรายงานผลกระทบจากการใช้กัญชาของประชาชน รวมถึงเด็กและเยาวชนผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความรู้ความเข้าใจและการได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอต่อการใช้กัญชาอย่างปลอดภัย

๑.๓ กสม. จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

/๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงเห็นสมควรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการณดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร่งด่วน เพื่อคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชนและสิทธิของเด็กที่จะเติบโตโดยมีสุขภาพที่ดีและได้พัฒนาตนเอง เต็มตามศักยภาพ

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การประกาศให้กัญชา กัญชง ไม่เป็นยาเสพติดให้โทษ และการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและบริโภคกัญชา อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ผู้บริโภค รวมถึง เด็กและเยาวชน ประกอบกับมาตรการในการคุ้มครองสุขภาพยังไม่ครอบคลุมเพียงพอที่จะสามารถป้องกันผลกระทบจากการใช้หรือการบริโภคกัญชา กัญชง หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของกัญชา กัญชง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๔.๑ ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๔.๑.๑ พิจารณาระดับใช้มาตรการคุ้มครองสุขภาพตามประกาศต่าง ๆ เช่น การปกป้องคุ้มครองเด็ก เยาวชน สตรีตั้งครรภ์หรืออยู่ระหว่างให้นมบุตร และบุคคลที่มีความเปราะบางด้านสุขภาพ การควบคุมการผลิตและจำหน่ายหรือใช้กัญชา กัญชง ที่ไม่ใช่ทางการแพทย์อย่างเคร่งครัด ทั้งปริมาณกัญชา กัญชง ที่ใช้ในอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การควบคุมลักษณะบรรจุภัณฑ์และฉลากต้องไม่มีลักษณะจูงใจเด็กและเยาวชนในการบริโภค ผลิตภัณฑ์ต้องให้ข้อมูลส่วนผสมของกัญชา กัญชง การมีคำเตือนด้านสุขภาพ การควบคุมการขาย การวางจำหน่าย และการโฆษณา เป็นต้น

๔.๑.๒ พิจารณาดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้ เครื่องมือ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้กัญชา กัญชง และพัฒนากลไกในการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การใช้กัญชา กัญชง และผลกระทบในด้านสุขภาพทั้งในสถานพยาบาล สถานศึกษา และชุมชน รวมทั้งเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการควบคุมการปลูกและการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง

๔.๒ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย

๔.๒.๑ กำหนดระดับของการสูบหรือบริโภคกัญชา กัญชง ที่ห้ามซื้อมาหรือนำพาหนะ และห้ามทำงานกับเครื่องจักร ทำงานในที่สูง หรือทำงานในลักษณะอื่นที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และกำหนดให้มีการตรวจวัดระดับการสูบหรือบริโภคกัญชา กัญชง ขณะซื้อมาหรือนำพาหนะเช่นเดียวกับการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์

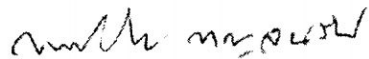
๔.๒.๒ พัฒนากฎหมาย มาตรการในการไม่ซื้อมาหรือนำพาหนะ และการห้ามทำงานกับเครื่องจักร ทำงานในที่สูง หรือทำงานในลักษณะอื่นที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุในขณะที่บริโภคกัญชา กัญชง ไว้ในกฎหมายเป็นการเฉพาะ

๕. ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อ ๔ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการตามรายงานข้อเสนอแนะ ที่ ๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๙๘ (รจกษา)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๐